

OBSAH.

KAPITOLA I.

Úkol a metoda psychologie.

	Stránka
Definice ducha	1
Duch a tělo	2
<i>Metoda psychologie:</i>	
1) Metoda subjektivní: Introspekce	3
2) Metoda objektivní	4
Spojení method	4
Psychologie jako vědomost povšechná	5
Duch a podmínky nervové	6
Souvztažnost činnosti duševní a nervové	6
Výkonnost mozková a výkonnost duševní	8
Vztah psychologie ke vědám ostatním	9
Psychologie a věda praktická	10
Psychologie a věda výchovatelská	11

KAPITOLA II.

Úkony duševní a podmínky jejich.

Jevy a úkony duševní	12
Rozbor úkonů duševních	12
Třídění úkonů duševních	13
Cítění, vědění a chtění	13
Vztah mezi třemi fázemi ducha	14
Mohutnosti duševní	16
Základní funkce duševní	17
Zákon duchů	18
Podmínky úkonů duševních	18
Jak jsou duchové rozmaniti	21
Měření mohutnosti	21
Způsoby měření	22
Význam kapitoly pro výchovu	24

KAPITOLA III.

V ý v o j d u š e v n í .

	Stránka
Význam vývoje duševního	26
Růst jednotlivých mohutností	27
Růst úhrnu mohutností	28
Růst a cvik mohutností	30
Zásady vývoje duševního	30
Vývoj citění a chtění	33
Spojení mezi třemi fázemi vývoje	33
Vývoj psychický a fyzický	34
Cvik a vývoj mozku	35
Vývoj jako přizpůsobování se k okolí	36
<i>Činitelé účasti ve vývoji:</i>	
1) Činitel vnitřní	38
Zděděné dispozice	38
2) Činitel vnější	40
Okolí společenské	40
Součinnost činitelů	41
Rozmanitost vývoje	42
Cvik mohutností	45

KAPITOLA IV.

P o z o r n o s t .

Povaha pozornosti	47
Nevědomá činnost duševní	47
Jevy nervové provázející pozornost	50
<i>Všeobecné zákony pozornosti:</i>	
1) Vztah rozsahu k síle	51
2) Podmínky síly	51
Pozornost nevolná a volná	52
A) <i>Pozornost nevolná neboli reflexní:</i>	
Zákony pozornosti nevolné	52
Velikost popudu	53
Jakost popudu: Zájem	53
Změna popudu	55
Přizpůsobování pozornosti: Pozornost čekavá	56
B) <i>Pozornost volná:</i>	
Funkce vůle při pozornosti	60
Zákony pozornosti volné neboli úmyslné	61
<i>Růst pozornosti:</i>	
Stadium rané	62
Pozornost k nedojímavému	63
Odporování popudům	64
Upírání pozornosti: Soustředění	64
Obsah pozornosti: Přechod pozornosti	65
Zvyky pozorové	66
Druhy schopností pozorové	67
Cvik pozornosti	67

KAPITOLA V.

Čítí.

	Stránka
Povaha čítí	70
Čivost všeobecná a zvláštní	72
Smysly zvláštní	72
<i>Znaky počítku:</i>	
Síla neb stupeň	74
Jakost	76
Jiné znaky: Trvání	78
Příznak místní	78
<i>Pět smyslů:</i>	
Chut a čich	80
Hmat	81
Sluch	83
Zrak	85
<i>Smysl svalový:</i>	
Povaha smyslu svalového	89
Počítky pohybové	90
Počítky odporové	91
Smysl svalový, hmat a zrak	92
<i>Působnost ducha na dojmy smyslové:</i>	
Rozlišování počítků	93
Spodobování počítků	94
Růst smyslů	95
Rozdíly schopnosti smyslové	96

KAPITOLA VI.

Vnímání.

Čítí a vnímání	98
Rozbor pochodu vněmového	100
Definice vnímání	102
Zvláštní cesty vnímání	103
A) <i>Vnímání hmatové:</i>	
Vnímání prostorových přívlastků těles:	
Vnímání polohy pohybem	104
Vnímání současnými body	108
Vnímání hmotnosti, jednotnosti atd.	109
Vnímání teploty, tvrdosti atd.	110
Nazírání věcí	112
B) <i>Vnímání zrakové:</i>	
Vztah vnímání zrakového ke hmatovému	113
Vnímání přívlastků prostorových:	
1) Jednooké vnímání prostoru:	
Vnímání polohy pohybem	114
Vnímání současnými dojmy	115
Vnímání zrakové velikosti a podoby	117
2) Dvojoké vnímání prostoru:	
Povaha vnímání dvojokého	118
Vnímání hloubky	119
Vnímání směru	120

	Stránka
Vnímání vzdálenosti	121
Vnímání skutečné velikosti	123
Vnímání předmětů jako hmotných	124
Vnímání počtu	126
Vnímání pohybu objektivního	127
Souhrn teorie vnímání zrakového	128
Nazírání věci	129
Stotožňování předmětů	132
Vnímání vlastního těla	133
Ústrojí tělesné a vlastní Já	135
C) <i>Vnímání sluchové:</i>	
Vnímání vztahů prostorových	136
Vnímání vztahů časových	136
Vnímání a pozorování	137
Vývoj schopnosti vnímat	138
Psychologie a filosofie vnímání	140
Cvik smyslů	141

KAPITOLA VII.

Obrazivost reproduktivní (paměť).

Následky vnímání: Obrazy dočasné	146
Ožívání dojmů	148
Retence a reprodukce	149
Obrazy a vněmy	150
Zřetelnost obrazů	152
<i>Podmínky reprodukce (vybavování):</i>	
A) Hloubka vněmu:	
1) Pozornost k dojmu	153
2) Opakování dojmu	154
B) Družení dojmu. Způsoby družení	156
I. <i>Družení souměznosti:</i>	
Povaha družení soumězného	156
Zákon souměznosti	157
Stupně síly druživé	158
<i>Podmínky družení:</i>	
a) Pozornost slučovací	159
b) Slučování opakované	160
Různé formy sdružování soumězného	161
Řady představ: Řady složité	162
Řady symbolické	163
Řady představ pohybových	164
Družiny slovní	165
Paměť a očekávání	167
<i>Představa času:</i>	
Povaha představy	170
Představa posloupnosti	170
a) Představa minulosti	171
b) Představa budoucnosti	172
Představa trvání	173
Složitá představa času	174
Umísťování událostí v minulosti	176

II. <i>Sdružování podobností:</i>	Stránka
Zákon podobnosti	177
Vztah podobnosti k souměznosti	177
Vliv zásady	179
III. <i>Sdružování protívou:</i>	
Povaha zásady	180
<i>Družení složité:</i>	
a) Družiny sbíhavé	181
b) Družiny rozbíhavé	183
<i>Paměť činná: Vzpomínání:</i>	
Povaha vzpomínání	183
Snaha vzpomenouti si	184
Ovládání zásoby obrazové	185
<i>Zapomětlivost:</i>	
Stupně vzpomínání	186
Zapomínavost částečná	186
Zapomínání úplně	187
<i>Rozdělení paměti</i>	188
Vzpomínání věci a vzpomínání slov	189
<i>Růst paměti:</i>	
Počátkové paměti	190
Jak se paměť zdokonaluje	191
Plastická schopnost mozku	191
<i>Druhy paměti, všeobecné i zvláštní</i>	193
<i>Cvik paměti</i>	196
Umění mnemonické	197

KAPITOLA VIII.

Obrazivost tvořivá.

Obrazivost reproduktivní a tvořivá	201
Způsoby činnosti obrazivé	201
Rozbor pochodu obrazivého	203
Meze obrazivosti	205
<i>Rozmanité způsoby tvoření:</i>	
A) Obrazotvornost poznávací:	
1) Obrazotvornost a osvojování	207
2) Obrazotvornost a objevování	208
B) Výmysl praktický:	
Tvoření napodobivé	209
Vynalézání	210
C) Obrazotvornost estetická:	
Vliv citu na obrazivost	210
Rozumová cena obrazotvornosti	212
<i>Růst obrazotvornosti:</i>	
Počátkové obrazotvornosti	213
Fantasie dětská: Hra	213
Obrazotvornost zřízená	214
Rozmanité druhy obrazotvornosti	215
Cvik obrazotvornosti	216

KAPITOLA IX.

Pojímání.

<i>Vědění všeobecné neboli myšlení:</i>	Stránka
Povaha myšlení	220
Srovnávání	221
Analyse a synthese	223
Tři stadia myšlení	225
Povaha pojmů	226
Tvorba pojmů: Abstrakce atd.	227
Pojímání a jmenování	229
Nominalismus a konceptualismus	231
Psychologie řeči	232
Původ a růst řeči	234
Stupně abstrakce	236
Pojmy, jež zahrnují synthese	238
Idee velikosti a počtu	238
Idee geometrické	239
Pojímání a rozlišování	240
Duševní pochod při třídění a dělení	241
Nedokonalost a dokonalost pojmů	242
Nezřetelnost a zřetelnost	243
Nepřesnost a přesnost	246
Prohlídka pojmů	248
Definice pojmů	250
Idea vlastního Já a jiných	251
<i>Růst schopnosti abstrakční:</i>	
Ranné pojmy dětí	253
Tvoření pojmů abstraktnějších	254
Užívání adjektiv	255
Měření pokroku v abstrakci	256
Rozmanité druhy schopnosti pojmové	256
Pěstění schopnosti abstrakční	257

KAPITOLA X.

Soud a rozumování.

<i>Soud:</i>	
Povaha souzení	261
Soud a pojímání	263
Soudy synthetické a analytické	264
<i>Víra:</i>	
Vztah víry k soudu	265
Povaha víry	266
Víra a pochybování	268
Prameny víry	268
1) Zkušenost a sdružování	269
2) Pokyn slovný	269
3) Účinek citu	270
Víra a činnost	270
Dokonalost soudů:	
Jasnost	271

	Stránka
Správnost	272
Hbitost, stálost, atd.	273
Soudy intuitivní a vyrozumované	275
Prostý rozum	275
<i>Rozumování:</i>	
Povaha rozumování	277
Závěr a důkaz	277
Způsoby závěru:	
A) Rozumování skryté (implicite)	278
B) Rozumování zjevné	280
Rozumování induktivní a deduktivní	280
1) Rozumování induktivní:	
Povaha závěru induktivního	281
Indukce bezděčná a zřízená	282
Rozumování o příčinách: Idea příčiny	282
2) Rozumování deduktivní:	
Povaha závěru deduktivního	284
Nalezání aplikace a důvodů	286
Nedokonale rozumování deduktivní	287
Rozumování složité: Pravděpodobnost	288
Rozumování jakožto činnost duševní	289
<i>Růst schopnosti soudné a rozumovací:</i>	
Soudy rané	291
Rozumování rané	292
Rozdíly schopnosti rozumovací	294
Pěstění schopnosti soudné a rozumovací	295

KAPITOLA XI.

Cítění. City jednoduché.

Jevy citové	300
Vztah citění ku vědění	301
Výraz citu	303
Theorie výrazů	303
Různosti citu: Letora emoční	305
<i>Zákony libosti a nelibosti:</i>	
1) Zákon popudu neb úkonu	306
2) Princip změny neb kontrastu	309
a) Účinek prodloužení libého popudu	309
b) Účinek změny na libost	310
c) Účinek delšího nelibého dráždění:	
Přízpůsobení ku popudu	313
3) Vzájemné podporování a zabavování činnosti	315
Zákon souladu a sporu	316
Druhy libosti a nelibosti	318
1) City smyslové a jich druhy	318
2) Pohnutí a jich třídy	319
Vývoj pohnutí	321
a) Prvek instinktivní a dědičný	321
b) Účinek cviku, zkušenosti, atd.	323
1) Sesilování činnosti	323
2) Emoční stopy a vybavení	323

	Stránka
3) Družení citů	324
4) Vzrůst emocí složitých	325
5) Tvoření obyčejů citových	327
6) Tvoření náklonnosti emočních	328
7) Vzrůst emoce ve vytříbenosti	329
Pořad vývoje hnutí: Tři řady hnutí	330
Znaky citů dětských	332
Rannější hnutí	332
City úsobní: Řevnivost	332
Ranné city společenské	333
Záliba v pochvale	334
Hrdost, sebevážnost, atd.	334
Pěstění emoce	336
Potlačení a vznícení emoce	336
Zacházení s city úsobními	337

KAPITOLA XII.

City složité. Sentimenty.

Sympathie:

Nákaza citu	340
Sympathie vlastní	341
Základ dispoice sympathické	342
Vzájemnost sympathie	344
Růst sympathie	345
Vychovatelské stránky sympathie	346

Cit rozumový:

Rozbor libosti vědních	348
Podiv a zvědavost	348
Slasti spodobování	350
Radosti ze zvidání	350
Radosti z vědění	351
City logické	351
Růst citů rozumových:	
Ranné stadium citové: Zvědavost dětská	352
Nezištná láska k vědění	353
Pěstění citů rozumových	354

Sentiment aesthetický:

Jak vzniká cit aesthetický	355
Znaky citu aesthetického	355
Prvky citu aesthetického	356
Cit vznešena	360
Cit směšna	360
Soud aesthetický: Schopnost vkusová	361
Měřítka vkusu	361
Vkus zdravý a vytříbený	363
Tvorba umělecká	364
Druhy krásného umění	364
Tvorba umělecká a oceňování umělecké	365
Růst schopnosti aesthetické	365
Pěstění vkusu	367

<i>Sentiment mravní:</i>	Stránka
Jak vzbuzuje se cit mravní	370
Zvláštnosti citu mravního	371
Různé formy citu mravního	372
Mravní cit a soud	373
Mravní měřítko	373
Původ citu mravního	374
Růst citu mravního:	
Vliv autority	375
Vliv volného družství	376
Spolupůsobení sympathie	376
Vývoj sebesoudného svědomí	377
Vliv okolí společenského	377
Sentiment náboženský	378
Pěstění schopnosti mravní	379

KAPITOLA XIII.

Vůle. Pohyb volný.

Jevy zahrnuté ve vůli	383
Vztah chtění ke vědění a citění	383
Podstata chtění:	
1) Žádost	384
Rozbor žádosti:	
a) Živel představový	385
b) Živel citový	385
Vztah žádosti k citu	386
c) Živel činnostní	387
Otázka vlastního předmětu žádosti	388
Touha a odpor	389
Podmínky síly touhy	391
Letora činná	393
2) Jiné prvky činnosti volné	394
Chtění a pozornost	396
Vývoj chtění	396
Vznik pohybu volného:	
Třídění pohybů ranných	398
Žárodek pohybu volného	400
Účinek zkušenosti	405
Růst pohybu volného:	
Rozsah oboru pohybu	406
Princip napodobení	407
Vliv rozkazu	410
Vnitřní ovládání pohybu	411
Princip návyku	412
Stálost a plastičnost pohybu	415
Pěstění vůle a ústrojí činných	416

KAPITOLA XIV.

Činnost složitá. Chování.

Činnost prostá a složitá	419
Růst rozumu a vůle	419

	Stránka
Růst citu a vůle	420
Směřování k cílům stálým	421
<i>Mnohost popudů:</i>	
A) Součinnost popudů	423
B) Spor popudů: Záraz činnosti	425
1) Záraz činnosti pochybnosti	426
2) Účinek odpudů od činnosti	426
3) Soupeřství popudů	427
Zápas žádosti	429
Spor zřízený: Rozvaha	429
Volba neb rozhodnutí	431
Klid a síla vůle	432
Odhodlání: Vyrvalost	432
Pevnost vůle	434
<i>Sebevláda:</i>	
A) Ovládání činnosti	434
Stupně sebevlády	435
B) Ovládání citů	437
C) Ovládání myšlének	438
Souvislost mezi různými formami vlády	439
Meze vlády	441
Návyk a chování	442
Povaha	444
Podstata chtění vyššího	446
Úsilí volní	446
Svobodná vůle	449
Cvik vůle	451
Kázeň a účinky její	451
Kázeň domácí a školní	455

Dodatky.

A) Methoda a rozdělení psychologie	458
B) Roztrojení ducha	464
C) Duch a tělo	466
D) Zraková intuice prostoru	468
Ukazatel	473

